

Referanser:

Arkivsak: 19/00806-1

Avgjørelsesmyndighet i klagesaker ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet

Sammendrag

Regler 15. april 2018 nr. 584 for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet (kirkevalgreglene) §§ 4-5 og 15-2 fastsetter at Kirkerådet er klageinstans ved klager i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet.

Det foreslås at Kirkerådet delegerer avgjørelsesmyndigheten i slike klagesaker til Kirkerådets arbeidsutvalg.

Forslag til vedtak

Kirkerådet delegerer til arbeidsutvalget å treffe avgjørelse i saker om klage ved valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet etter regler 15. april 2018 nr. 584 for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet (kirkevalgreglene) § 15-2.

Saksorientering

Kirkerådet ble i møtet 6.–8. juni 2018 orientert om følgende:

«Klager over gjennomføring av valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet

Etter kirkevalgreglene § 15-2 er Kirkerådet klageinstans for klager ved valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Klager kan fremmes underveis i prosessen, men erfaringene fra forrige valg viser at de fleste klagen kommer innen klagefristen som er sju dager etter valgdagen, jf. kirkevalgreglene § 15-2 annet ledd. Klager over valgoppgjøret må fremmes innen sju dager etter at valgoppgjøret er godkjent. Seneste frist for endelig godkjenning av valgoppgjøret er i henhold til kirkevalgreglene § 14-6 bokstav e ti dager etter valgdagen.

Kirkerådet bør derfor planlegge et ekstra møte i etterkant av denne fristen, medregnet tilstrekkelig saksbehandlingstid. Dette møtet bør anslagsvis avholdes en dag i uke 41 (7.–11. oktober 2019)» (sak KR 42/18 side 16).

I orienteringen som ble gitt i sak KR 42/18 ble det altså lagt til grunn at det er Kirkerådet selv som normalt behandler klagesakene. Dersom saken behandles i Kirkerådet selv, vil det kunne bli større offentlighet om saksbehandlingen enn om Kirkerådets arbeidsutvalg behandler dem. Kirkemøtet vurderte om det skulle være Kirkerådet eller Den norske kirkes klagenemnd som skulle fungere som klageorgan i klager på valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet, hvorpå det landet på at dette skal være en oppgave som ligger til Kirkerådet. Det kan ha skapt en forventning av at rådet selv skal behandle klagesakene.

Samtidig er det lettere å sammenkalle Kirkerådets arbeidsutvalg enn hele Kirkerådet. Et alternativ er derfor å delegere klagebehandlingen til Kirkerådets arbeidsutvalg. Det ble gjort ved kirkevalget i 2015. Hvis det ikke fremmes klager, er det lettere å avlyse møtet for Kirkerådets arbeidsutvalg enn for hele Kirkerådet.

Det foreslås derfor at avgjørelsesmyndigheten delegeres til arbeidsutvalget.

Særlig om habilitet ved klageinstansens behandling av saker

Forvaltningslovens regler om habilitet slår fast at et medlem av et kollegialt organ er inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak når han/hun er medlem av styret for en forening eller stiftelse som er part i saken, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd. Tilsvarende har Kirkerådet i valghåndboken lagt til grunn at listekandidater fra en liste som er part i saken, vil være inhabil etter forvaltningsloven § 6 annet ledd. Det er grunn til å tro at et eller flere medlemmer av Kirkerådet og Kirkerådets arbeidsutvalg vil være medlem av styret i en registrert nomineringsgruppe eller selv være listekandidat på en liste som vil kunne være part i saken. Medlem i klageinstansen plikter i god tid å si fra om forhold som kan gjøre ham/hun ugild slik at varamedlem kan innkalles, jf. forvaltningsloven § 8 siste ledd.

Tidsplan for behandling av klagesakene

Det er anledning til å levere klage på gjennomføringen av valget underveis, men som nevnt ovenfor er erfaringen at de fleste klager sendes på valgdagen eller i etterkant av valget. Valgdagen er 9. september 2019. Klagefristen over forberedelser og

gjennomføring av valget er sju dager etter valgdagen, det vil si 16. september 2019. Frist for å klage på valgoppgjøret er sju dager etter at valgoppgjøret er offentliggjort. Fristen for å offentliggjøre valgoppgjøret er senest 19. september 2019. Det innebærer at det seneste tidspunktet for å motta klager er 26. september 2019.

Det er nødvendig å beregne tilstrekkelig saksbehandlingstid fra klagen er innlevert og til klagen behandles av klageinstansen. Det har sammenheng med at klagen skal behandles av valgrådet i det aktuelle bispedømmet før behandling i Kirkerådet. Valgrådet må dessuten ha tid til å innhente uttalelse fra de lokale valgmyndighetene for å få klarhet i de faktiske forhold, før det kan behandle klagen.

Det bør derfor planlegges et møte i Kirkerådets arbeidsutvalg i uke 41 (7.–11. oktober 2019) eller den påfølgende uken som kan behandle eventuelle klagesaker. Da kan saksdokumentene sendes ut fredag 27. september. Til sammenligning ble arbeidsutvalgsmøtet som behandlet klagesakene i 2015 avholdt den 13. oktober 2015, mens valgdagen var den 14. september 2015.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Kostnadene ved gjennomføringen av et ekstra møte i Kirkerådets arbeidsutvalg kan anslås til ca. kr 7 500,- med gjeldende sammensetning i arbeidsutvalget. Kostnadene ved gjennomføringen av et ekstra dagsmøte i Kirkerådet kan anslås til ca. 70 000,-. Hvis det blir nødvendig å innkalle varamedlemmer på grunn av inhabilitet, vil det kunne medføre noen ekstra kostnader i tillegg.